

недосконалість нормативно-законодавчої бази, стосовно франчайзингових відносин.

До основних проблем економічного характеру можна віднести нестабільність розвитку економіки, відсутність у більшості потенційних франчайзі необхідного стартового капіталу, а також складності в отриманні кредитів для його формування. Таким чином, розвиток франчайзингу в Україні є досить перспективним, так як надає багато можливостей до успішного ведення бізнесу. Але, необхідною умовою подальшого його розвитку є створення законодавчої бази, яка знизилася б ризики та невідповідність правового регулювання франчайзингу та комерційних відносин, що існують на сьогоднішній день.

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ЕТАПУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Рудь Д.В.

Науковий керівник – Можайкіна Н.В., канд. екон. наук, доцент

Однією з основних ознак сучасного розвитку світового господарства є розгортання процесів глобалізації, які справляють суттєвий вплив на систему міжнародних економічних відносин, трансформують напрями і визначають тенденції розвитку національних економік. Під глобалізацією світового господарства розуміють процес посилення взаємозв'язку національних економік країн світу, що знаходить своє вираження в утворенні світового ринку товарів і послуг, фінансів; становленні глобального інформаційного простору, перетворенні знання в основний елемент суспільного багатства, виході бізнесу за національні кордони через формування ТНК, впровадженні і домінуванні в повсякденній практиці міжнародних відносин і внутрішньополітичного життя народів принципово нових і універсальних ліберально-демократичних цінностей тощо.

Процес глобалізації охоплює різні сфери світової економіки, а саме: світову торгівлю товарами, послугами, технологіями, об'єктами інтелектуальної власності; міжнародний рух чинників виробництва (робочої сили, капіталу, інформації); міжнародні фінансово-кредитні й валютні операції (безвідplatне фінансування і допомога, кредити і позики суб'єктів міжнародних економічних відносин, операції з цінними паперами, спеціальні фінансові механізми й інструменти, операції з валютою); виробнича, науково-технічна, технологічна, інжинірингова й інформаційна співпраця.

Сучасна глобалізація світової економіки виражається в таких процесах: поглибленні, перш за все, інтернаціоналізації виробництва, а не обміну, як це було раніше. Інтернаціоналізація виробництва виявляється в тому, що у створенні кінцевого продукту в різних формах і

на різних стадіях беруть участь виробники багатьох країн світу. Інституційною формою інтернаціоналізації виробництва виступають ТНК; поглибленні інтернаціоналізації капіталу, що полягає у зростанні міжнародного руху капіталу між країнами, перш за все, у вигляді прямих інвестицій (причому обсяги прямих іноземних інвестицій зростають швидше, ніж зовнішня торгівля і виробництво), інтернаціоналізації фондового ринку; глобалізації продуктивних сил через обмін засобами виробництва і науковотехнічними, технологічними знаннями, а також у формі міжнародної спеціалізації і кооперації, що зв'язують господарські одиниці в цілісні виробничо-споживчі системи; через виробничу співпрацю, міжнародне переміщення виробничих ресурсів; формуванні глобальної матеріальної, інформаційної, організаційно-економічної інфраструктури, що забезпечує здійснення міжнародної співпраці; посиленні інтернаціоналізації обміну на основі поглиблення міжнародного поділу праці, зростання масштабів і якісної зміни характеру традиційної міжнародної торгівлі упередженими товарами. Все більш важливим напрямом міжнародної співпраці стає сфера послуг, яка розвивається швидше за сферу матеріального виробництва; збільшенні масштабів міжнародної міграції робочої сили. Вихідці з бідних країн знаходять застосування як некваліфікована або малокваліфікована робоча сила в розвинутих країнах. При цьому країни, що використовують іноземну працю для заповнення певних ніш на ринку праці, пов'язаних з низько кваліфікованою роботою, намагаються утримувати імміграцію в певних межах. Водночас сучасні телекомунікаційні технології відкривають нові можливості у цій сфері і дають змогу безболісно обмежити імміграційні процеси. Будь-яка компанія в Європі, Північній Америці або Японії може з легкістю доручити виконання, наприклад, комп'ютерних робіт виконавцеві, що знаходиться в іншій країні, і негайно отримати готову роботу у своєму офісі; інтернаціоналізації дії виробництва і споживання на навколишнє середовище, що викликає зростання потреби в міжнародній співпраці, спрямованій на вирішення глобальних проблем сучасності.

Глобалізація – це об'єктивний процес планетарного масштабу, який має як прогресивні наслідки, так і негативні. До позитивних ми можемо віднести: поширення нових інформаційних технологій та пов'язаних з ними переваг (скорочення часу і витрат на трансакції, поліпшення умов праці та життя); перехід на ресурсозаощаджуючі технології; посилення уваги до важливих проблем людства та інші.

Однак, глобалізація економіки – це не лише вигоди від зростання участі країни в світових економічних процесах, але й висока ймовірність втрат, зростання ризиків. Світова практика доводить, що

виграш від глобалізації розподіляється далеко не рівномірно між країнами та суб'єктами економічної діяльності. До негативних наслідків глобалізації відносяться: посилення нерівномірності розвитку країн світу; нав'язування сильними країнами своєї волі, нераціональної структури господарства, політичної та економічної залежності. Саме тому, глобалізація як суперечливий процес, потребує регулювання на національному та міждержавному рівнях.

КУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ МІСЦЕВОСТІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

Довгань Ю.В.

Науковий керівник – Москвіна А.О., канд. екон. наук, доцент

Питання, на яке досі не можуть знайти точної відповіді, - чи впливає культурне середовище певного суспільства на рівень його розвитку, чому деякі країни досягли високих рівнів розвитку, в той час як інші залишаються перебувати в бідності?

Прямого й безпосереднього впливу культурних цінностей на економічну ситуацію в країні однозначно не доведено, в зв'язку з чим досі не вичухають суперечки між вченими і дослідниками даного питання.

Культурні відмінності суспільств є однією з основних причин економічного процвітання одних країн та відсталості інших. Деякі культурні особливості перешкоджають економічному розвитку країни, в той час як інші цьому сприяють. Зв'язок між культурними цінностями і економічним успіхом не є односпрямованим і незмінним в різні часи.

Такі типи для Західних країн цінності, як особистісне досягнення та процвітання, можуть зустрітися і в інших культурах, але вже в поєднанні з іншими, відмінними від західних цінностями. Так, конфуціанство, крім незаперечного підпорядкування молодших поколінь старшому, завжди підкреслювало важливість особистого самовдосконалення та намагалося прищепити у дітей бажання до нових досягнень. В цьому й полягає мета процесу соціалізації в традиційному Китаї – баланс між прагненням до досягнень і шануванням старших повинен забезпечити стабільність соціальних зв'язків. Таким чином, азіатські цінності можуть сприяти економічному успіху, наприклад, конфуціанський динамізм (або довгострокова перспектива), які показали свій взаємозв'язок з економічним прогресом в ряді країн Південно-Східної Азії (Гонконг, Південна Корея, Сінгапур, Тайвань та інші).

Одним з основних культурних факторів, що впливає на економічний успіх нації, безсумнівно, є релігія. Німецьким соціологом і економістом Максом Вебером висувалася думка, що країни, які сповідують протестан-